

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar
Förvalsalternativet inom premiepensionen -
Fi2020/00584/FPM

Saco har beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian
Förvalsalternativet inom premiepensionen - Fi2020/00584/FPM

Promemorians förslag i korthet

Promemorian föreslår ett nytt övergripande mål för förvalsalternativet för premiepensionen som ett komplement till nu existerande mål för Sjunde AP-fonden. Målet föreslås vara ”att minimera risken för låga pensionsutfall och maximera förutsättningarna för bra pensionsutfall”. Sjunde AP-fondens styrelse ska, utifrån det övergripande målet, fastställa närmare finansiella mål och inriktning.

Förvalsalternativet, som i dag är en generationsfundsportfölj, ska enligt förslaget delas upp i en sparandeportfölj och en utbetalningslösning. Förvaltningen av sparandeportföljen ska ske i en diversifierad tillväxtportfölj med en hög investeringsrisk. Dagens möjlighet till riskjustering i förvalsalternativet föreslås tas bort. Flertalet av de bestämmelser som i dag gäller för Första–Fjärde AP-fonderna ska även gälla för förvaltning av sparandeportföljen för att öka möjligheterna till långsiktiga och alternativa investeringsstrategier, med bland annat ökad andel illikvida tillgångar som fastigheter och infrastruktur.

Den nuvarande traditionella försäkringen, som förvaltas av Pensionsmyndigheten, föreslås utgöra förvalsalternativets utbetalningslösning med inriktning mot pensionsutbetalning och en lägre investeringsrisk. Inför att pensionsutbetalningen startar ska en automatisk överföring ske, för de pensionssparare som har kapital i förvalsalternativet sparandeportfölj, till den traditionella försäkringen. Enligt förslaget ska dock pensionsspararen kunna begära att uttag av premiepension i stället sker genom fondförsäkring. En sådan begäran måste dock göras senast när premiepensionen börjar tas ut.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2021.

Saco:s ställningstagande

Saco:s utgångspunkt för sitt ställningstagande är att premiepensionen är en del av det lagstiftade allmänna pensionssystemet och det svenska sociala trygghetssystemet. Saco menar att staten måste ta ett tydligt ansvar för premiepensionssystemet, utan att göra avkall på premiepensionens syfte – att bidra till en större riskspridning och att

dagens och morgondagens pensionärer kan få del av en högre avkastning och därmed högre pension. Saco menar att de förslag som presenteras i promemorian ska ses i ett sammanhang med de förslag till en väl fungerande valarkitektur och tryggare fondtorg som presenterades i utredningen *Ett bättre premiepensionssystem, SOU 2019:44*. Sacos uppfattning är att utredningens förslag till stora delar bör genomföras för att skapa ett väl fungerande premiepensionssystem, där förvalsalternativet utgör en viktig del.

Saco tillstyrker promemorians förslag till att dela upp förvalsalternativet i en sparandepportfölj, i form av en diversifierad tillväxtportfölj, samt en utbetalningslösning, i form av traditionell försäkring. Saco delar uppfattningen att fokus under sparandetiden bör ligga på att skapa långsiktigt god avkastning och därmed högre risk men under utbetalningstiden bör fokus ligga på att motverka svängningar i pensionsutbetalningen. Det ligger också i linje med förslaget i utredningen *SOU 2019:44* om att utreda möjligheten till att införa en särskild utbetalningsprodukt.

Mot bakgrund av de skilda inriktningar och karaktärer på förvaltningen under sparandefasen respektive utbetalningsfasen ställer sig Saco frågande till varför man i promemorian valt att förslå ett övergripande mål för förvalsalternativet för premiepensionen. Saco menar att det hade varit tydligare och mer ändamålsenligt med separata mål för förvalsalternativet under sparandefasen respektive utbetalningsfasen.

Utan att ta ställning till vilket placeringsregelverk som förvalsalternativet bör lyda under, ställer sig Saco positiv till att inom ramen för en diversifierad tillväxtportfölj öka möjligheterna till alternativa investeringsstrategier, däribland ökade möjligheter till investeringar i illikvida tillgångar såsom fastigheter och infrastruktur. Det ökar möjligheterna till större riskspridning och avkastningsmöjligheter långsiktigt över konjunkturcykler.

Saco ser dock inte värdet av att ta bort möjligheten för den enskilde att välja riskjustering i förvalsalternativet. Saco anser att den möjligheten utgör ett viktigt steg i den valarkitektur som utredningen, *SOU 2019:44*, föreslår. Saco ser det som en betydelsefull möjlighet för den enskilde att kunna välja risknivå utan att för den skull behöva lämna förvalsalternativet eller vara hänvisad till fondtorget.

Saco tillstyrker den konstruktion som promemorian föreslår med en automatisk överföring av den enskildes kapital från den diversifierade tillväxtportföljen med hög risk till en traditionell försäkring i samband med att utbetalning av pension ska påbörjas. Dock bör möjlighet finnas för den enskilde att efter det, under utbetalningstiden, kunna välja en

annan förvaltningsform. En överföring av kapitalet från en förvaltningsform till en annan utan eget aktivt val bör inte vara oåterkalleligt.

Med vänlig hälsning
Sveriges Akademikers Centralorganisation

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Anna Odhner
Utredare